

ROMÂNIA
MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

MINISTRU

Nesecret
București 13149
Nr.....
din 20.05.2020
Nr. exemplar.....

CĂTRE,
AVOCATUL POPORULUI
Doamnei Renate Weber

Excelența Voastră,

Vă transmit, atașat, răspunsul Grupului de Comunicare Strategică la adresa dumneavoastră cu numărul 7323/27.04.2020 transmisă Grupului de Comunicare Strategică, prin intermediul Ministerului Afacerilor Interne.

Cu deosebită stimă,

MINISTRUL AFACERILOR INTERNE

ION MARCEL VELA

**CĂTRE,
AVOCATUL POPORULUI
Doamnei Renate Weber**

Stimată doamnă, referitor la adresa dumneavoastră cu numărul 7323/27.04.2020, transmisă Ministerului Afacerilor Interne, prin care ne solicitați informații referitoare la procedura de sesizare a știrilor false și de analiză a informațiilor, facem următoarele precizări:

Nu s-a instituit o interdicție pentru jurnaliști de a comunica date și informații, opinii sau materiale informative despre evoluția situației generate de noul tip de coronavirus.

Grupul de Comunicare Strategică a avut și are dialog constant cu jurnaliștii și cu instituțiile media cu identitate asumată, iar măsura de blocare a accesului la conținutul anumitor site-uri a fost propusă de Grup doar în cazul portalurilor a căror identitate nu era asumată și care reprezentau un pericol clar de a fi motoare de dezinformare a populației.

Premiza invocată în adresa dumneavoastră, precum că Grupul de Comunicare Strategică și-a propus cenzurarea publicațiilor sau jurnaliștilor este falsă. Realitatea este că scopul Grupului de Comunicare Strategică este tocmai acela de a se asigura că populația este corect și complet informată, tocmai pentru a evita situații în care, din cauza unor campanii de dezinformare, cetățenii să recurgă la gesturi și acțiuni care să fie dăunătoare propriei sănătăți sau sănătății altora. Or, acest obiectiv putea fi atins doar prin informarea corectă a publicului și prin oprirea tentativelor de dezinformare sau manipulare.

Așa cum v-am transmis deja ca răspuns la adresa dumneavoastră cu numărul 5429/30.03.2020, sesizarea știrilor posibil false se putea face în următoarele moduri:

- de către cetățeni pe adresele de e-mail ale Ministerului Afacerilor Interne (relații publice și relații cu publicul);
- de către cetățeni la ANCOM, sesizări care ulterior erau transmise spre soluționare Grupului de Comunicare Strategică;
- prin sesizare din oficiu de către membrii Grupului de Comunicare Strategică sau de către instituții din Ministerul Afacerilor Interne.

Referitor la cadrul legal prin care cetățenii puteau face aceste sesizări, dreptul cetățenilor la petiționare este garantat de Constituția României, prin articolul 51:

“(1) Cetățenii au dreptul să se adreseze autorităților publice prin petiții formulate numai în numele semnatarilor.

(2) Organizațiile legal constituite au dreptul să adreseze petiții exclusiv în numele colectivelor pe care le reprezintă.

(3) Exercițarea dreptului de petiționare este scutită de taxă.

(4) *Autoritățile publice au obligația să răspundă la petiții în termenele și în condițiile stabilite potrivit legii.*"

Astfel, orice cetățean care s-a simțit lezat în drepturile sale de o anumită informație publicată a avut posibilitatea de a sesiza acest lucru.

Simpla sesizare NU atrăgea după sine automat o propunere a Grupului de Comunicare Strategică de a elimina la sursă conținutul articolului sau de a bloca accesul la respectivul site care a publicat informația asupra căreia s-a făcut sesizarea.

De asemenea, Legea 286/2009 (Codul Penal) prevede la articolul 404, următoarele:

"Comunicarea sau răspândirea, prin orice mijloace, de știri, date sau informații false ori de documente falsificate, cunoscând caracterul fals al acestora, dacă prin aceasta se pune în pericol securitatea națională, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani."

În același timp, vă aducem la cunoștință că Serviciul European de Acțiune Externă, respectiv Uniunea Europeană, cataloghează dezinformarea **ca fiind un pericol real pentru sănătatea publică și pentru ordinea publică, în contextul COVID -19**, nu doar un risc referitor la corectitudinea informațiilor ajunse la public, ori la poluarea spațiului public cu mesaje false.

„Așa cum s-a subliniat în rapoartele anterioare, dezinformarea continuă să prolifereze în întreaga lume cu consecințe potențial dăunătoare pentru securitatea publică, sănătatea și comunicarea de criză.”¹

De asemenea, măsurile de blocare a știrilor false au fost stipulate în cele două Decrete Prezidențiale, de instituire a stării de urgență (195 din 16 martie 2020), respectiv de prelungire a stării de urgență (240 din 14 aprilie 2020).

Procesul de analiză a fost unul complex, fundamentat pe:

- modul în care Uniunea Europeană a reușit, prin Stratcom din cadrul SEAE, să identifice anumite protaluri care promovează în mod constant informații false și care sunt catalogate ca surse necredibile de informare;
- pe procesul de verificare a informațiilor publicate de anumite site-uri, verificări care se făceau inclusiv la sursa zero a respectivelor informații, atunci când acest lucru era posibil;
- scopul putea fi stabilit clar din modul în care sunt realizate materialele, de exemplu îndemnuri la a ataca forțele de ordine sau medicii, coroborate cu informații false despre modalitatea cum toți cetățenii vor fi injecți cu cipuri care să le controleze mintea;

În privința întrebării referitoare la dezvoltarea unor modalități referitoare la avertizarea populației în privința știrilor false, Grupul de Comunicare Strategică a realizat și publicat, cu sprijinul Consiliului Național al Audiovizualului și al mass-media, informări și clipuri audio/video despre modalitatea în care poate fi evitată dezinformarea și despre cum să ne protejăm de manipulare. Vă prezentăm în acest sens clipul video publicat atât în media clasică, cât și în social media: <https://www.youtube.com/watch?v=jEpHK2sVL20>.

¹ EEAS SPECIAL REPORT UPDATE: SHORT ASSESSMENT OF NARRATIVES AND DISINFORMATION AROUND THE COVID-19/CORONAVIRUS PANDEMIC (UPDATED 2 – 22 APRIL) <https://euvsdisinfo.eu/eeas-special-report-update-2-22-april/>

De asemenea, facem precizarea că astfel de inițiative sunt avute în vedere a fi dezvoltate și în viitor.

Referitor la situația din județul Cluj, prezentată de dumneavoastră, vă aducem la cunoștință că Grupul de Comunicare Strategică nu a tratat situația prezentată și, din câte înțelegem din cele prezentate de dumneavoastră, sancțiunea contravențională a fost aplicată de reprezentanții autorității publice locale, fapt pentru care vă recomandăm să vă adresați instituției competente pentru a vă furniza lămuririle necesare pentru acest caz.

Reiterăm faptul că obiectivul Grupului de Comunicare Strategică nu este acela de a cenzura jurnaliștii ori de a produce ingerințe asupra drepturilor fundamentale ale omului – alegații pe care le respingem din capul locului – ci, din contră, obiectivul este acela de a proteja aceste drepturi împotriva celor care încearcă să le lezeze prin dezinformare și manipulare, cultivând astfel abordări și atitudini de natură a pune în pericol garantarea dreptului la viață și la sănătate.

Cu deosebită stimă,

GRUPUL DE COMUNICARE STRATEGICĂ